

Boliger Aldersbolig i en-etasjes rekkehus

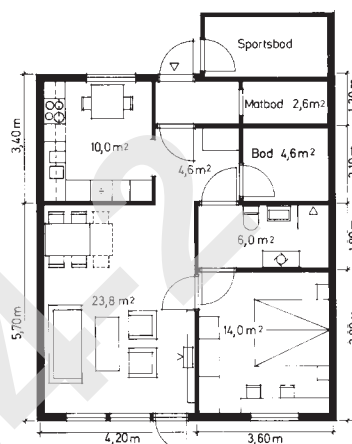
Byggforskserien
Planløsning
A 330.131
Våren 1986

0 Generelt

Dette bladet bygger på NBI's studier av trygde- og aldersboliger 1983 - 84 [721]. Bladet inngår i en serie om bruk av boliger, basert på bovanestudier. Se også A 330.132 og .133.

Bladet bygger på intervjuer med enkelte husholdninger med en eller to eldre. Deres vurderinger er sett i sammenheng med bruk av boligen som er vist gjennom oppmåling og fotografier. NBI har også vurdert om leilighetene er egnet som aldersboliger og om en person som bruker rullestol eller andre plasskrevende hjelpemidler kan bo der.

Leiligheten ble valgt ut fordi den representerer en typisk planløsning i rekkehus og blokker med altangang. Planløsningen egner seg meget godt for innpassing i blandede småhusfelt og som hovedplan i en livsløpsbolig. Det er en forutsetning at den ikke brukes i underetasje eller terrassehus. Da får den for kort fasadelengde i forhold til arealet.

1 Trygdeboligene på Vear

Byggherre og forvalter av boligen: Stokke kommune ved sosialkontoret

Arkitekt: Hannisdal og Hundstuen, Tønsberg

Tildeling: Boligene er forbeholdt alderstryggede.

Sted: Vear boligfelt, nær et lite butikkssenter

Byggeår: 1979

Byggekategori: Rekkehus

Areal: 57 m² + 12 m² boder på samme plan

Antall rom: To rom og kjøkken

Samlet fasadelengde: 15,6 m

Vask: Tilknytning for vaskemaskiner på bad

Fellesrom: Ingen

Service: Beboerne betjenes av kommunens vanlige hjemmehjelp og hjemmesykepleien.

Oppvarming: Elektrisk

2 Beskrivelse

Rommene er disponert slik at *kjøkken, inngang og boder* vender mot atkomstveg, mens soverom og stue vender mot hage. *Soverommet* ligger ved siden av *stuen* og har dørforbindelse med denne og direkte atkomst til badet.

Badet har også atkomst fra entreen. Det er utstyrt med dusj, og det er plass til badekar og vaskemaskin.

Kjøkkenet er på 10 m², har vinkelløsning og plass til spisebord ved vindu. Kjøkkenet er innredet med standard kjøkkenelementer. Samlet fri lengde på kjøkkenbenk er 3,1 m.

Det er til sammen 3,6 m faste garderobeskap i leiligheten.

Det er *hage* på stuesiden og forhage til hvert hus.

3 Arkitektens møbleringsplan

Arkitektens møbleringsplan viser at Husbankens tidligere normer for møbleringsmuligheter i leiligheter for en til to personer stort sett er oppfylt. Planen viser sofagruppe ved vinduet og spisebord ved innervegg. Bredten på oppbevaringsmøbler/veggseksjoner og arbeidsplasser er vist for smale. I virkeligheten er det bare plass til en langsmal sofagruppe i stuen dersom passasje og betjeningsareal foran veggseksjonen skal opprettholdes. Dette er særlig viktig i boliger som skal brukes av eldre.

4 Hva viser undersøkelsen?

41 Generelt

Beboerne var fornøyd, og de hadde fått plass til det meste av sine møbler og gjøremål, men det var flere som mente det kunne vært et rom til. Noen ønsket et skikkelig hobbyrom eller verksted.

Enkelte ektepar ønsker separate soverom. I dette boligfeltet hadde flere tatt den ene boden i bruk som soverom for den ene av ektefellene. Dette viser at muligheten for å dele det store soverommet i to rom eller ha to adskilte soverom, er å anbefale. Alternativt kan bodarealet utstyres med vindu og disponeres som soverom av dem som ønsker det, uten å bruke slike løsninger som møbleringseksemplene i dette boligfeltet viser.

42 Soverom

Åpen dørforbindelse mellom stue og soverom ble brukt av de fleste, selv om soverommet bare var møblert med senger og skap. Noen, særlig enslige, hadde ekstra oppbevaringsmøbler eller gjestesoveplasser der. Soverommet holdt en lavere temperatur enn stuen.

43 Bruk av stuene

Spisebordene i stuen ble lite brukt. De spiste på kjøkkenet om dagen og hadde enkel servering på salongbordet om kvelden. De færreste serverte varm mat for gjester. For mange eldre var det også blitt mindre aktuelt å feire høytidsdager hjemme.

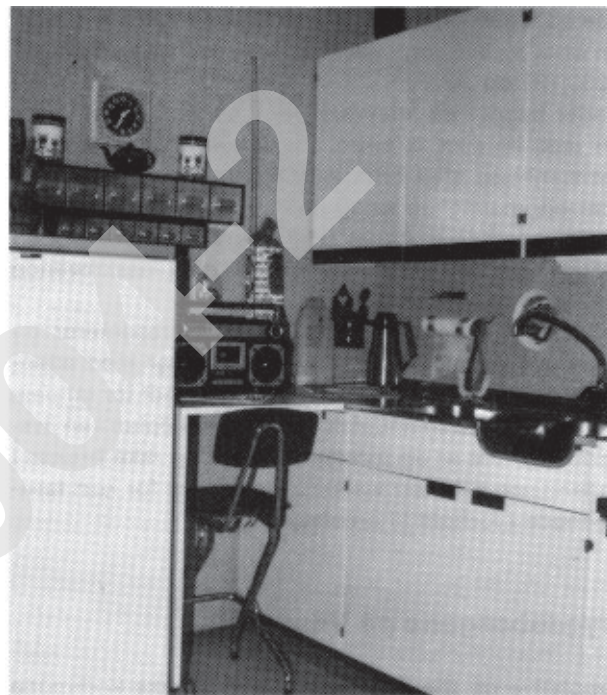
Det var vanskelig å møblere pent med to møbelgrupper i disse stuene. Derfor hadde enkelte sløffet spisebordet til fordel for en mindre, sekundær sittegruppe.

44 Kjøkkenet

Ingen brukte kjøkkenet bare til matlaging, det var også oppholdsrom en del av dagen. Skillet mellom kjøkkenet og oppholdsrommet ga bedre mulighet for atskilte

aktiviteter enn i tilsvarende leiligheter med åpen planløsning. Beboerne sa de likte markert skille mellom formiddag og kveld. Utsikt til atkomstvegen fra kjøkkenvinduet var også populært. Flere savnet en god arbeidsplass å sitte ved på kjøkkenet. Den eksisterende var for høy og for smal og var dårlig belyst. Den ble brukt til oppbevaring av ting eller til et ekstra kjøleskap. Uttreksfjelen i gryteskapet og i kjøkkenbordet ble derimot brukt til arbeidsplass.

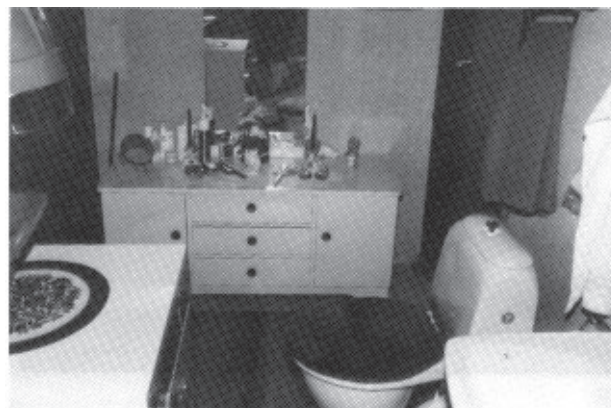

Overskapene hang for høyt for enkelte, mens veggplass i god rekkehøyde var dårlig utnyttet.

Det var ikke tatt hensyn til det faktum at beboerne hadde beholdt sine gamle komfyrer. Disse var smalere enn den avsatte åpningen og lavere enn benkene på begge sider. Dermed ble det for dårlig forbindelse mellom komfyr og frastillingsplass.

45 Badet

Beboerne var godt fornøyd med badet og den gode forbindelsen med soverommet. De hadde fått plass til en del oppbevaring der.

46 Entreen

Entreen var for liten til stol og kommode eller speilhylle. Det var for mange dører som slo ut i den. Flere hadde fjernet skapet og enkelte dører. Noen syntes det var unødvendig med både vindfang og entré.

47 Oppbevaring

Alle syntes det var nok boder og faste skap, men de hadde en del løse oppbevaringsmøbler i tillegg. Noen brukte bodene til verksted eller andre funksjoner, mens andre utnyttet alt til oppbevaring.

særlig oppbevaringsmøbler. Dette kan rettes uten å øke arealet og er en forutsetning for at den skal brukes som aldersbolig med gunstigste belåning i Husbanken. (Dvs. livsløpsstandard som gir 6% tillegg i lånebeløpet.)

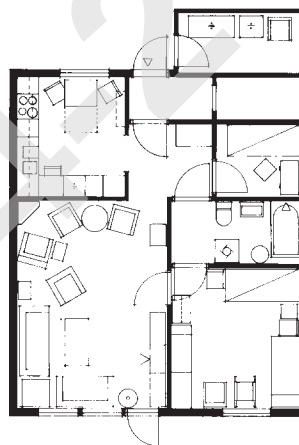
6 Eksempler

5 Vurdering

Denne boligen må betraktes som en fullstendig bolig, og den skulle egne seg godt som aldersbolig. Separat kjøkken og soverom gir muligheter for funksjonsdeling, variasjon over døgnet og en viss grad av atskilthet.

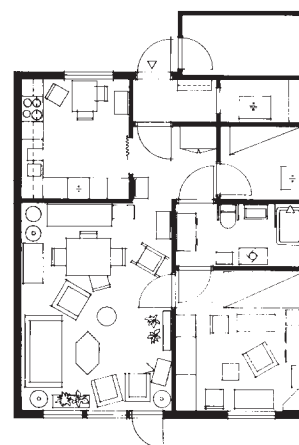
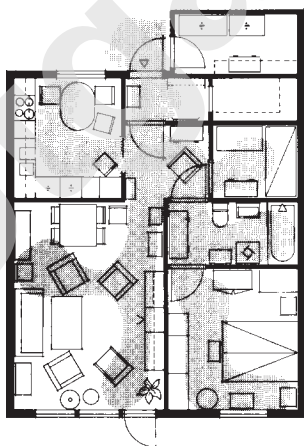
Planløsningen gir en gunstig disponering av rommene og forbindelsen mellom dem. Leiligheten får rikelig vindusvegg selv om bodene opptar noe av fasadelengden, men boligtypen dekker ikke alle beboernes behov for separate soverom eller hobby-/gjesterom. Vi kan tenke oss denne typen lagt til rette for mer fleksibel bruk av bodarealet og/eller påbygging av et soverom mot inngangside.

Stuen har gode proposjoner, men den er så liten at den fungerer best med bare én sittegruppe som ikke fyller ganglinjen mellom entré og hagedør.

Eksempel 1

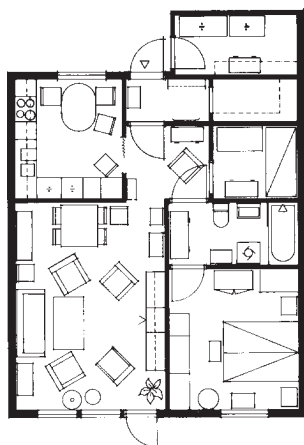
Ekteparet i dette eksemplet sover separat, en i boden. Det er derfor plass til en overnattingsgjest i det største soverommet. Spisebordet i stuen er byttet ut med en sekundær sitteplass og en god hvilestol med skammel.

Leiligheten er bare delvis dimensjonert og detaljert for rullestolbrukere. Det er snuplass for rullestol (1,4 m sirkel) på strategiske steder i umøblert leilighet, men dørplassering og plassering av vaskemaskin gjør det vanskelig å bruke rullestol i møblert leilighet. Ganglinjer og rullestolbaner blokkeres av vanlig møblering,

Eksempel 2

Den enslige beboeren har ikke villet kvitte seg med møbler som har fulgt henne gjennom et langt liv. Leiligheten er noe overmøblert, men gir et frodig inntrykk av minner. Soverommet er møblert som et oppholdsrom, og en divan i boden brukes av overnattingsgjester.

Eksempel 3

Også Her er boden brukt som gjesterom.

Dette ekteparet hadde store, tunge og svært lave salongmøbler. Andre har byttet ut møbler fra 60-tallet med noe som var lettere, høyere og mer bekvemt å sitte i. Seksjonen de hadde krevde at de blindet døren til soverommet. De hadde også skjøvet spisebordet inn mot en vegg for å gi plass til salonggruppen som domierte møbleringen.

7 Referanser

- 71 Dette bladet er skrevet av Grete Bull og redigert av Tone Gengenbach.
Redaksjonen avsluttet april 1986.

72 Henvisninger

- 721 Prosjektrapport nr. 93. Bruk av aldersboliger. NBI 1985.
722 Boligsaker for funksjonshemmede og eldre. Saksbehandlerperm. NBI 1986.